

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta številka 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Javni ljudski shodi narodne stranke dne 22. marca 1908.

1. v **Ribnici na Poh.** (prostor in uro naznanimo). Pride tudi državni poslanec Vinko Ježovnik.
2. v **Bočni pri Gornjemgradu** ob 3. uri popoldne v prostorih g. Ivan Purnata p. d. Feržena.
3. v **Grajski vasi** ob 3. uri popoldne v prostorih g. Franca Borina. Pride tudi državni poslanec g. Franjo Roblek.
4. v **Rogatcu** v prostorih g. Filip Butolena (gostilna pri kolo-dvoru) ob 3. uri popoldne.
5. v **Sv. Miklavžu pri Ormožu** ob 8. uri dopoldne v prostorih g. Ivanuša.
6. v **Ivanjkovcih** ob 2. uri popoldne v gostilni gospe Kralj.
7. **pri Sv. Barbari v Haložah** ob 9. uri dopoldne v stari šoli.
8. **pri Sv. Marku niže Ptuja** ob 3. uri popoldne v gostilni g. Čeha.
9. **na Ponikvi ob j. ž.** ob 3. uri popoldne prostorih g. A. Oslaka.
10. v **Sevnici** ob 3. uri popoldne v prostorih g. Simončiča.

Na shode!

Ednajstero shodov, katere je narodna stranka priredila dne 23. svečana širom spodnje Štajerske, je napravilo na vse strani blagodejen vtis. Da so Nemci in mariborski duhovniki vsled shodov ozlovoljeni, ne pride v vpoštev, in je naravno, ker ti krogi ne želijo napredka našega naroda. Glas tisočev zavednih Slovencev, ki so 23. svečana zahtevali pravico pri volilni izpremembi za deželni zbor, pa pomeni novo trdno vezilo Slovencev v boju za naše pravice. Naše zahteve nasproti deželi ostanejo za štajerske Slovence nekaj političen katekizem, ki bo dosledno od dne do dne mogočnejše odmeval po spodnještajerskih hribih in dolinah. Zahteva po slovenskih uradnikih bo še v naprej svetu oznanjala, da hoče biti Slovenec na svoji zemlji svoj gospod!

Prišli so nam še iz raznih krajev novi pozivi narodnih mož, naj se skličejo še novi shodi, na katerih bodo Slovenci stavili svoje zahteve, da merodajni krogi na iste ne bodo pozabili. Izvrševalni odbor narodne stranke se tem pozivom rad odzove in sklicuje na dne 22. sušca novo vrsto shodov, ki se zopet razdelijo po vseh pokrajinah spodnje Štajerske. Od gozdnate Ribnice na Pohorju do sredine in do najjužnejšega konca Slovenskih goric bo zvenel ta dan klic po pravici za Slovence. Od Bočne in Grajske vasi v savinski dolini do Halož in do Rogatca si bodo slovenski kmetje ponujali roko v složen boj za svoj napredek. Ta složna zahteva naših pravic pa se bo morala slišati v Gradcu in na Dunaju, naj tamkaj še tako debelo slišijo, če Slovenec kaj tirja.

O čem bomo govorili dne 22. sušca na javnih shodih?

Naše zahteve glede Gradca se morajo ponoviti in javnosti ponovno v spomin poklicati, govoriti moramo pa tudi o rešitvi narodnega vprašanja, katero je prišlo zadnje dni spet v ospredje. Naše stališče v tem oziru mora biti, da ne smemo pripustiti, da bi ne veljalo isto za Slovence na Štajerskem nasproti Nemcem, kar se hoče na Češkem Nemcem nasproti Čehom dati. Nič več mi ne zahtevamo nego Nemci na Češkem, pa tudi nič manj. Nikakor se pa tudi ne zadovoljimo s tem, da bi nas bratje Čehi na cedilu pustili in Nemce nasitili, dokler Nemci nam tega ne priznajo, kar od Čehov hočejo imeti. Slovanska vzajemnost, katera Slovincem nikdar ni bila prazna beseda, ne sme biti tudi sedaj, ko se gre za našo kožo, le prazna govorica. Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da Čehom na vse grlo povedo, da niso naši bratje, ako bodo se z Nemci brez nas pogodili. Močnejši brat ne sme slabjšega izkoriščati in ga klicati, kadar njemu česa treba, spomniti se mora slabjšega tudi tedaj, kadar je prilika s skupnim nasprotnikom se pogajati. Mi nismo tako otročji, da bi ne izprevi-

deli zvižčnosti starega lisjaškega mešetarja ministerskega predsednika Becka. Hoče narodno spravo, ne zaradi pravice, ampak da zakrije krivico. Hoče mir med Nemci in Čehi, da bi potem Nemci Slovence v miru pogoltnili.

Razmere na spodnjem Štajerskem so kričeče. Slovenec je tukaj brezpraven, naduti nemški uradnik Slovence celo brani pri sodnji v materinem jeziku govoriti in se brani slovensko besedo v spisih slovenski posvedočiti. Slovenski sinovi se preganjajo, Nemec se z vladno nagrado oborožuje za izpodrivanje Slovence. Nemec je sit, Slovenec lačen, a država in dežela s slovenskim denarjem Nemca pita. Slovincu se odreka podpora v kmetijstvu in obrti, niti samopomoč se od poklicanih krogov ne spoštuje in ne podpira.

Svoboda in enakopravnost na vseh poljih! Ta klic bo odmeval na mnogobrojnih shodih narodne stranke dne 22. sušca. Narodni Slovenci, pridružite se složno temu klicu. Vse, kar narodno čuti, pojdi na shode!

Iz političnega sveta.

Proti italijanski pravni fakulteti na Dunaju se je izrekla laška šolska družba „lega nazionala“. Zahteva z vso odločnostjo ustanovitev italijanskega vsučilišča v Trstu.

Češko-slovanska socijalna demokracija je sklenila v jezikovnem vprašanju postopati enotno z ostalimi češkimi strankami.

Portugalski kralj Manuel se namerava poročiti in zaprositi roko nemške princezinje Viktorije, hčerke nemškega cesarja Viljema.

Predsednik francoske ljudovlade Fallieres (Falijér) namerava v kratkem obiskati ruskega carja Nikolaja.

Deželni zbor za Istro je sklican na dne 14. t. m. na zasedanje v Koper. Glavna naloga tega dež. zbora, katerega doba preteče že 20. junija, bo sprememba volilne postave.

Češke zahteve v jezikovnem vprašanju. V seji mladočeškega kluba se je izrazil dr. Kramaf: Čehi se ne odmaknejo niti za las od zahteve: „Enakopravnost češkega jezika v celnem češkem kraljevstvu“.

Gospodarska povzdiga Istre. Komisija za gospodarsko povzdigo Istre je začela s posvetovanji. Od vlade dobi na razpolago 20 milijonov kron za gospodarske in prosvetne naprave.

Še volitve na Hrvaškem. Pri ožjih volitvah v okraju Novigrad je izvoljen vodja kmečke strenke Stjepan Radič proti Frankovcu dr. Ivici Franku. Radič ima zdaj 2 mandata.

V proračunskem odseku je dne 5. t. m. dr. Korošec navajal žalje agrarcev glede transporta žive živine; zahteval je, naj bi si južna železnica nabavila hladilne vozove za prevažanje mleka in rib. Kritikoval je ponemčevanje na železnicah, posebno na Koroškem, kjer potnika opsujejo, če zahteva vozni listek v slovenskem jeziku. Pritoževal se je končno zaradi samonemških postajnih napisov na progí Celje-Velenje.

Prvi socijalni demokrat v hrvatskem saboru. Pri minolih volitvah v hrvatski sabor, in sicer v ožjih volitvah, je bil v okraju Šid izvoljen socijalni demokrat Vitomir Korać. To je vsekakor zanimivo, ker je znano, da je na Hrvatskem po današnjem volilnem redu volilec šele oni, ki plačuje najmanj 60 kron direktnega davka.

Položaj na Hrvaškem. Vsled sijajne zmage hrvatsko-srbske koalicije pri volitvah v sabor so madžarski vlastodržci v Pešti in njihovi pokorni slugi na banski stolici v Zagrebu čisto ob pamet in kujejo najbolj črne naklepe, kako bi preprečili, da pride koalicija na vladu in kako bi na drugi strani očrnili koalicijo pred narodom. Zato imajo zdaj sledeči načrt: V časopisih bobnajo, češ koalicija bo kriva, če hrvatski sabor ne bo mogel delati, — na drugi strani pa imajo že vse pripravljeno, da hrvatski sabor, ki se snide 12. t. m., takoj odgodijo, pred narodom pa potem kriče: glejte, koalicija ni hotela delati, zato se je moral sabor razpustiti. Žalostno je, da v tem boju proti koaliciji gredo skupno vlada, madžaroni, klerikalci in — Frankovci. — V svoji zmedenosti pišejo vladni listi tudi, da koaliciji najbrž ne bo mogoče dobiti vladno večino. K temu dobro pripominja zagrebški list „Pokret“, češ, seveda ne bo dala koalicija večine za sedanjo vladu, ker koalicija hoče in mora biti sama vladajoča večina. Ne vladna, ampak vladajoča stranka. To nalogo je koaliciji poveril narod.

Zakonski načrt o rešitvi jezikovnega vprašanja je, kakor poročajo vladni listi, že gotov v vseh temeljnih potezah, vendar ga pa vlada ne misli še takoj obelodaniti. Zakon se omejuje baje samo na Češko.

Poljska ljudska stranka je sklenila, da imajo njeni državni poslanci, ki so dozdej tvorili posebno skupino v zbornici, vstopiti v skupni poljski klub.

V proračunskem odseku je poslanec dr. Ploj dokazoval potrebo ustanovitve posebnega poštne ravnateljstva za Koroško ter je zahteval isto za Kranjsko.

Zopet 5000 novincev več za domobranstvo. Vlada namerava zahtevati v zakonskem načrtu o rekrutnem kontingentu pomnoženje novincev za domobranstvo za 4740 mož. Ker se pomnoži tudi stanje tirolskih strelcev, bo znašalo skupno pomnoženje okroglo 5000 mož. Gospodje v vojnem ministerstvu res niso skromni v svojih zahtevah. Šele l. 1903. se je pomnožilo število domobranskih novincev za 4500 mož (prej 10.000), in zdaj zopet tako ogromno zvišanje. Ogrski državni zbor ni dovolil zvišanja, zato bi bilo zvišanje v tostranski polovici dvakrat krivično. — Upamo, da bodo ljudski zastopniki imeli srce za ljudske potrebe na pravem mestu in ne bodo dovolili te nove velikanske obremenitve avstrijskih davkoplačevalcev, posebej še, ker bi se nam sicer lahko Madžari v obraz rogali.

Zboljšanje deželnih financ. Dne 7. t. m. so se začeli na Dunaju posvetovati razni veljaki o tem, kako spraviti deželne finance, ki so silno na slabem, v nekoliko boljši tir. V začetku posvetovanja je govoril finančni minister, ki je omenil med drugim, da bo eno prvih dejanj v tem oziru: zviša se davek na žganje in od tega dobijo dežele okoli 19 milijonov kron; na drugi strani pa dobe od osebnodohodninskega davka okoli 6 milijonov kron, torej skupno okoli 25 milijonov kron.

Poroka portugalskega kralja Manuela. Kakor poročajo iz Lizbone, so vesti o skorajšnji poroki kralja Manuela popolnoma neosnovane.

Pametna beseda. Kakor poročamo na drugem mestu, se je dne 7. t. m. začelo na Dunaju posvetovanje glede izboljšanja deželnih financ. V seji dne 9. t. m. je govoril vladni svetnik dr. Brockhausen in je izjavil, da smatra za edino pravilno v dosego nameravanega izboljšanja, da prevzame država ljudsko šolstvo, t. j. stavbe šol in plačevanje učiteljstva. (Kakor bo našim čitateljem poznano, je to tudi zahteva narodne stranke. Op. ur.)

Laški komedijanti. V Trstu bi radi imeli vseučilišče, na Dunaju jim hočejo dati pravno fakulteto; zdaj pa se poroča, da sta bila župan iz Zadra v Dalmaciji dr. Giolitto in dež. poslanec Zianovich na Dunaju s prošnjo, naj se ustanovi pravna fakulteta v Zadru. Ti ljudje sami ne vedo, kaj bi radi.

Bivši hrvatski ban dr. Rakodczay je imenovan za predsednika stola sedmorice v Zagrebu.

Pozor!

Uredništvo „Narodnega lista“ se je preselilo te dni v nove prostore v **Rotovški ulici št. 12** I. nadstropje. — Tam je tudi sedež **Narodne založbe** in klubova soba narodne stranke.

LISTEK.

Sličice.

(Iz ruščine prevel Podravski.)

II.

Rešena.

Slabo osvetljeno sobano je napolnjevalo neko posebno piskajoče hropenje. To hropenje se je razlegalo po vsem stanovanju; bilo ga je moči slišati tudi na stopnice.

Na veliki postelji, obloženi z blazinami, je ležala mala deklica. Poleg nje sta stala ter poslušala njeno globoko dihanje dva moška in pa mlada žena — stariša deklice in pa pravnik.

Dekletce je očitno že umiralo. Zdravnik pomigne očetu ter gre z njim v stransko sobo.

„Slabo stoji“, reče. „Oteklina urno napreduje. Preostaja samo še eno sredstvo — led. Ako hočete — poskusimo.“

Pokličeta mater.

Z breznadejno vdanim izrazom na vpadlem jicu je poslušala zdravnika in moža ter rekla

Dopisi.

Mozirje. Kmetijska podružnica za Sv. Mihel in Mozirje je tukaj pri jako obilni udeležbi zborovala dne 8. marca t. l. Govoril je g. nadučitelj Praprotnik o velikem pomenu cesarjeve 60letnice, katera se boče letos po celem našem cesarstvu kolikor mogoče slovesno obhajala. V dolgi dobi 60 let, kar vlada naš sedajni cesar, se je naše cesarstvo v mnogočem prerodilo in vkljub mnogim hudim bojem in viharjem jako okrepilo. Ker pa cesar sam izrecno želi, da se naj 60letni spomin, odkar vodi krmilo naše države, obhaja v prvi vrsti z dobroteljnimi napravami, zato opozarja govornik vse navzoče, naj vsak na svojem domu v trajen spomin na letošnje leto posadi nekaj sadnih dreves, kajti sajenje sadnega drevja je brez dvoma veliko dobro delo, kakor to trdi tudi Slomšek, ki pravi: „Kdor sadno drevo vsadi, za celo svojo hišo veliko dobroto stori.“ Vsi navzoči so pritrdili navdušenim govornikovim besedam ter enoglasno sklenili, da bodo vsak pri svoji hiši v navzočnosti vseh hišnih prebivalcev posadili nekaj dreves v vedni spomin na letošnje leto. Tako posajena drevesa bodo donasala mnogo koristi hišnim prebivalcem; ona bodo oplešala dotična posestva ter bodo kakor živi spomeniki še pozne rodove spominjala na cesarjevo 60letnico, katera ima za nas in za naše cesarstvo tudi velik pomen. Istotako bodo tudi vsi učenci pri Sv. Mihelu in v Mozirju dobili in vsadili vsak vsaj po eno drevesce v vedni spomin na 60letno vladanje našega cesarja Franca Jožefa I.

Gornjigrad. (Nekaj o pašni zadrugi.) Lansko leto so nekateri rodoljubni ustanovili pašno zadrugo za občine Gornjigrad, Bočno in Novo Štfito, katere namen bi bil, planinske pašnike izboljšati z raznimi melioracijami. Vsak, ki je že z lastnimi očmi videl planinske pašnike, ve, kako so zarastli z nepotrebnim in ničvrednim grmičevjem, ruševjem ali pritlikastim drevjem. Od strani knezoškofijske grajščine se je pašnina vedno zviševala, pašniki pa so od leta do leta postajali manjši in manj vredni. Ali se je potem čuditi, da se kmetje jeli godrnjati? Iskali so pomoči pri g. škofu, da bi posredoval pri ljubljanskem škofu, a zaman. Prosili so škofa samega osebno; no, ta jim je obljubil, storil pa nič, kakor je pri visokih gospodih navada. Večina živinorej je pri nas pa odvisna od knezoškofijskega posestva.

Ko se je sprožila misel „pašne zadruge“, padla je takoj na rodovitna tla. Ta vest se je širila od hiše do hiše in je nazadnje prišla tudi v farovže, kjer so se ustrašili tega kmetskega navdušenja. Sedaj so preiskali jetra in obisti odbornikom ter našli, da je nekaj naprednih in sploh duhovščini neljubih oseb v odboru. Pisali so škofu, naj ne da „liberalni“ pašni zadruzi pašnikov v najem, kajti zadruga samo lovi kmeta v politične zanke, najbrž k narodni stranki. Čeprav se nikdar ni črhnila besedica o politiki, o strankah, o duhovnikih itd., to velevažno edino le gospodarsko podjetje je postalo v njih očeh politično liberalno strankarstvo. Hitro so nekje preplonkali pravila in prijadral je gosp. Vlado Pušenjak, poslan od Zadrugne Zveze v Ljubljani,

proseče: jaz se strinjam z vsem — samo rešite jo!“ na kar se je spustila v presunljiv jok.

Mož se obrne strani. Tudi on je jokal, vendar pa ni hotel, da bi žena videla njegove solze.

* * *

Zdravnik, ne zmenec se za ničesar, kar se je godilo okrog njega, je skrbno stregel bolnemu otroku. Hropenje je postajalo čimdalje redkejšo in mehkejšo.

Mati se je zamislila; nakrat se ji zazdela, da deklice niti več ne čuje. Ali je že konec?

Nikakor, otrok še diše in hrope. Vendar to ni več poprejšnje hropenje, ki je vzbujalo smrtno grozo in razdiralo dušo, marveč nekakšno slabo, pretrgano... Vlovila je zmagozlasen zdravnikov pogled, tolažljiv nasmehljaj svojega moža — razumela je ter se pobožno prekrizala...

* * *

Zdravnik je odšel.

V sobi se je oglašalo enakomerno dihanje spavajočega otroka.

Mlada žena je prvič ihtela — v naročju svojega moža. Tudi on se je jokal, toda sedaj se ni več obračal strani; teh solz ni več skrival.

ter ustanovil dne 24. febr. t. l. novo pašno zadrugo za ves gornjegrajski okraj. Ta dobi pašnike v najem — in rešeni so grozne nevarnosti.

Nimamo nič proti temu, da se je osnovala nova pašna zadruga pod pogojem, da bode ista zares tudi delovala v prid kmeta, o čem pa zdaj še dvomimo, sicer pa bomo delovanje pašne zadruge vestno opazovali.

Ti preklicani liberalci imajo povsod svoje sebične namene, tako se repenči dopisnik v „Slov. Gospodarju“ od 28. febr., čeprav se je sklenilo, da morajo vsi odborniki pašne zadruge svoje delo brezplačno opravljati. Še značilnejša je za dopisnika sledeča trditev: „V novejšem času so se hoteli napraviti pašniške (!) zadruge, seveda tudi na račun ljubljanskega škofa.“ Ne vemo, ali bi se smejali gorostasni nevednosti ali pomilovali očitno zlobnost, ki se kar nič ne strinja z duhovniškim poklicem. Pašna (a ne pašniška!) zadruga bi gotovo dobila večje podpore od raznih strani, katere bi porabila v melioracijske namene škofovih posestev, kar bi pravzaprav moral škof sam storiti, ako si upa pobirati visoko najemnino od pašnikov. Dopisnik naj najprej pretuhta vso zadevo, naj jo prouči, in potem naj po svoji stari navadi blati može, ki so iz nesebičnosti in brez vsakega strankarstva hoteli pomagati kmetu. Ako ste to s svojim spletkarjenjem zabranili in sami ne bode znali kaj boljšega storiti, potem pride čas, ko bode tudi kmet spregledal, kje naj išče svoje prijatelje.

Središče. Dne 8. t. m. so naši diletantje uprizorili v šoli „Rokovnjače“. Pri natlačenih prostorih se je igralo izborno — krasni kostumi so utis igre še izboljšali. Posebne nastop malih vojakov je vsem ugajal, tako tudi prizor v grabnu. Igra se ponovi v nedeljo dne 15. t. m., ker mnogi tokrat niso prostora dobili. Mi želimo društvu „Edinost“ najboljši uspeh, ker si je prizadelo oder za igro tako okusno vrediti in je z lepimi kostumi pripomoglo k tako sijajnemu uspehu.

V Rajhenburgu, 6. marca 1908.

Pretečeni predpust je bil tudi v našem malem trgu kaj živahen. Poleg mnogih domačih veseljc je bilo tudi več velikih prireditelj, ki so posebno v moralnem oziru izborno uspele. Kot otvoritev predpusta je bil čitalničen vojaški koncert dne 6. prosinca; 26. istega meseca je imelo tuk. gasilno društvo, katero edino ima slov. poveljstvo v Posavju, svojo veselico; 8. svečana se je vršil prvi planinski ples „Posavske podružnice S. P. D.“ in dne 16. svečana ustanovni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Rajhenburg, Videm in okolico, pri katerem je svirala domača godba na lok. Zaključila pa je predpust velika pojedina slaničnikov na Pepelnico. Pri vseh prireditvah je bila splošna zadovoljnost in neprisiljena zabava. Do tolikega uspeha so poleg domačinov v prvi vrsti pripomogli vrlji Brežičani, Sevnčani. Krčani in Videmčani s svojo mnogobrojno vdeležbo. Hvala in čast jim!

Da pa bode mogla čitalnica vršiti svoje veliko dano si nalogo, je pomnožila z mnogimi lepimi knjigami ljudsko knjižnico in postavila nov gledališki oder, ki se otvori dne 19. sušca t. l. z igrama: „Dr. Vsezna! in njegov sluga Štipko Tiček“ in „Krojač Fips“. Pred in po igri svira domača godba na lok. Po igri bo prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 60 v. za osebo, preplačila se hvaležno vsprejemajo.

Pozneje priredi čitalnica vsak mesec najmanj po eno gledališko igro s koncertom in sicer: na Vel. pondeljek, 3. majnika, na Florijansko nedeljo v prid gasilnega društva, na binkoštni pondeljek, 5. julija, na dan sv. Cir. in Met. v prid šolski družbi itd.

Želeti bi le bilo, da bi se domačini, posebno okoliški kmetje bolj zanimali za to v narodnem oziru prekoristno društvo ter pogostejše prihajali po knjige in pridnejše posečali društvene prireditve. Le, ako bode imela čitalnica dovolj moralne in gmotne podpore, bode mogla vršiti svojo nalogo ter širiti omiko in prosveto med našim ljudstvom.

Ptuj. — (Izza kulis). — Razložiti hočem na kratko, kako pokvarjena je ptujška nemškutarja. „Štajerčevci“ si hočejo prilastiti nekako oblast nad sodnijo; če se ima vršiti kaka obravnava med Slovincem in Nemcem, napovedujejo v svojem lističu že vnaprej, ta ali oni Slovenec bode, oziroma mora biti obsojen. Največkrat, z majhnimi izjemami, se tako tudi zgodi. Revež

Slovenec, ki ima za nasrotnika Nemca ali nemškutarja.

Nič boljše se ne godi učiteljstvu pri kompetencah. Če prosi za dobro mesto kak nemškutar, je prav gotovo prvi v terni in — je tudi imenovan. Slovence se prezira, če so tudi starejši, imajo boljša spričevala in več zaslug baš za tisti kraj, kamor so prosili. Poglejmo si malo, kako se dela pri kompetencah, na nekem jako značilnem slučaju.

Razpisano je bilo mesto nadučitelja v bližini Ptuj. Med prosilci je bilo več Slovencev in eden nemškutar. Potegoval se je za službo posebno neki Slovenec, ki je služboval tam že leta in leta in si je za kraj stekel mnogo zaslug; imel je edino to slabost, da se je zavedal Slovenca in se ni hotel prilizovat ptujskim nemškutarskim mogotcem. Oni nemškutar pa ni imel za dotični kraj prav nobenih zaslug, pač pa svojstvo, da je bil „deutschfreundlich“.

Prošnje za kompetenco so prišle, trebalo je sestaviti terno. To naredi nadzornik in jo predlaga pri seji okrajnega šolskega sveta. Predno ga pa sestavi, gre na posvetovanje; kam? — k Strašilu, kajti brez Strašilovega dovoljenja se ne sme zgoditi prav nič. Pri njem se vrše posvetovanja, kakor se tam sklene, tako ostane, temu ne sme nihče ugovarjati. To je dognana stvar. Gospod paša so pa rekli, da mora priti prvi v terno, razumljivo samo ob sebi, oni, ki je bil „deutschfreundlich“, ki se je hotel k njemu prilizovat in mu dal različne koncesije (na primer nemški poduk itd.)

Zanimivo pa je, kako se je zgodilo s Slovence. Ta je šel k nadzorniku, ki ga je smatral za prijatelja že izza prejšnjih let, ter ga prosil podpore pri kompetenci. In nadzornik je zvedel iz njega, češ, da ga bo vedel podpirati. vse tajnosti in mu slednjič svetoval, naj gre v Gradec na pristojno mesto; ko pa pride nazaj, naj se oglasi pri njem in mu sporoči, kar je zvedel v Gradcu. Slovenec pa je že narodno preveč zapljiv človek. Storil je, kar mu je nadzornik svetoval. Prišedši iz Gradca se je napotil naravnost k nadzorniku in mu povedal, da stoji stvar zanj zgoraj dobro, samo v terno mora sevo priti. Nadzornik je toraj vedel, da dobi ta Slovenec gotovo mesto, če pride v terno; dobiti ga pa ne sme, ker so paša določili že drugega. Kaj storiti? Na eni strani pravica po vseh božjih in človeških postavah, na drugi strani pa grdo nacionalno sevrastvo. Zmagalo je slednje. Slovenec je sicer prišel, kakor se mu je obljubilo, v terno, toda kot — četrti; kot tak pa ne pride niti v poštev.

Sodbo o takem ravnanju prepuščam cenjenim bralcem. Vprašam le, je-li to možko, če se izve iz človeka vse tajnosti, se da obljuba, potem se pa vse te tajnosti izkoristijo v škodo in se beseda sne?!

Tako ravna oni, ki je bil na učiteljskem navdušen Slovenec, celo pečovodja slovenskih dijakov. V človeku, ki je zatajil svoj materni jezik, ne moremo iskati značaja. In tako žalostno vlogo je igral po tem napram prevaranemu Slovence, hoteč se narediti čistega.

Slednjič naj pridenem še to le dogodnico. V ptujski „Nemški hiši“ je sedela pri mizi v gostilni vesela družba. Med njo se je odlikovala najbolj neka oseba, ki je delala o učiteljstvu take glose, da se je celo omizje na ves glas smejala. V bližini teh sta pa sedela neopaženo dva gospoda. In vpraša prvi drugega: „Kedo je pa ta človek, ki se tako grdo norčuje iz učiteljstva?“ Drugi mu odgovori: „To je sam učitelj, a sedaj slučajno celo — zastopnik učiteljstva, — nadzornik!“

Narodni sklad.

Prenos	K 185-28
napredni Grižani nabrali na veselici pri Naprudniku	5-—
vesela pevška družba v gostilni g. Pleterski na Bregu pri Celju in v slov. del. podp. društvu v Celju	7-44
dr. Janko Sernec	6-—
dr. Rihard Karba	4-—
g. B. Zupanc nabral v veseli družbi v pivnici § 11 v Laškem trgu	5-50
imenovan iz Vranskega	25-—
skupaj	K 238-23
odtegne se	7-—
katere so se pomotoma vpsale nam namesto narodnemu svetu iz Ormoža.	

Ostane K 231-22

Ker še pobiranje mesečnih prispevkov v Celju za mesec februar ni končano, priobčimo končni uspeh takrat, ko bodo vsi prispevki oddani. Narodnjaki, posnemajte vrle nabiralce ob raznih prilikah.

Štajerske novice.

Narodna založba v Celju je končno registrirana. Javljamo to vsem cenjenim narodnjakom z živo željo, da se poprimajo sedaj z vso vneto dela za prosovanje te zadrage. Kakor znano, preide „Narodni list“ v last zadrage. V prvi vrsti si je pa narodna založba stavila veliko nalogo potom najrazličnejših brošur in knjig širiti prosveto med naše ljudstvo. „Slovenski kmečki kolektor“ je bilo prvo tozadevno podjetje narodne založbe. Od vseh strani z radostjo in pohvalo sprejeto je prvo podjetje imelo velik moralen uspeh; žal da dozdej še gmotni uspeh ne dosega zadovoljivih mej. Narodnjaki, zdaj, ko ima zadruga odprte pote na polje dela za narodno kulturo, stori vsak svojo dolžnost! Prvi pogoj, da bo zadruga uspevala, je vsekakor, da čim najbolj številno pristopate kot deležniki k zadrugi in tudi druge skušate v to pridobiti. Deleži so po 100, 20 in 10 kron. Vsak voli po svojih premoženjskih razmerah. — Narodnjaki, pomnite: uspešno delo zadrage je odvisno od Vaše podpore!

Beseda o zadrugi v Celju. Mi sicer nismo pooblašeni o celjski zadrugi ozir. v njeno obrambo pisati. Vemo celo, da raznim visokim gospodom niti ljubo ni, da bi narodna stranka in njeno glasilo bilo zadrugi zvezi preveč prijazno. Ti visoki gospodje nas še zmiraj hočejo utajiti kakor kakoga nezakonskega otroka — iz sramežljivosti nasproti duhovni zlahti. — Vendar pa mi izprevidimo, da je zadruga zveza v Celju iz stvarnih ozirov edina prava zveza štajerskih slovenskih zadrug, katero mora vsak pravi prijatelj zadrugišstva podpirati. Zato izpregovimo danes nekaj besed glede iste. Duhovniki so ustanovili za one štajerske zadrage, ki so bile doslej pri dr. Šusteršičevi duhovniški zvezi v Ljubljani, posebno podružnico v Mariboru. V potu svojega obraza se trudijo pridobiti kar največ štajerskih posojilnic k odpadu od Celja in k pristopu k Mariboru. Pri ti agitaciji naša duhovniška stranka ni izbirčna in se ne obotavlja tudi lagati, če se ji to zdi koristno. Tako je dr. Benkovič, kakor mu je „Domovina“ dokazala, prigovarjal k odpadu celo z izmišljotino, rekoč, da je zadruga zveza v Celju itak sklenila k Hribarjevi ljubljanski pristopiti. Pri tem je pa dr. Benkovič prav dobro vedel, da neresnico piše, ker je ljubljanska Hribarjeva zveza nastala na stroške celjske, in proti slednji nastopa naravnost — neprijateljsko. V isti sapi zatrjujejo klerikalni poslanci, kakor dr. Jankovič celo na javnih shodih, da je na Štajerskem odpadlo od zadrugne zveze v Celju h klerikalcem že nad 50 zadrug. Vsi klerikalci dobro vedo, da to ni res, ampak da je po spletkah prejšnjega uradnika zadrugne zveze v Celju pristopilo le pet zadrug na Štajerskem, dočim jih je zadruga zveza v Celju na Štajerskem v istem času več nego toliko iznova pridobila. Onih 50 zadrug, ktere je celjska zadruga zveza prostovoljno izpustila iz svoje zveze, so napredne kranjske in goriške posojilnice, katerih vodje so politično z županom Hribarjem v sorodstvu in so zategadelj prepeljali imenovane zavode k ljubljanski napredni zvezi. Beganje zadrugišstva zoper zadrugno zvezo v Celju, katero beganje opravljajo točno po Macchiavellijevih načelih kranjski klerikalci in liberalci v zajemno, celjski zadrugi zvezi pač ne pride do živga, ker je zveza slovenskih posojilnic v Celju, sedanja zadruga zveza, dobro urejena in uživa zaupanje treznih posojilničarjev že od onega časa, ko so se razni novodobni zadrugišni revolucionarji še v plencah zvijali. Celjska zadruga zveza uživa v zadrugnih krogih že svetovni ugled, katerega si bodo razni Pušenjaki, Rožmani in drugi morali šele pridobiti in zaslužiti. Zoper celjsko zadrugno zvezo se agitira sedaj večinoma s strašilom, da morajo zadrage k stroškom zveze tudi nekaj prispevati. Da so prispevki potrebni, je pa krivo zadrugišstvo samo, ker ob času denarnih kriz rine zaradi trenutnega dobička svoj denar v židovske banke, mesto da bi svoji centrali, od katere vse stroške brezplačno zahteva, privoščilo kake dohodke, v katerem oziru pa pri klerikalcih vlada vzorna disciplina — četudi do mej lastnega oškodovanja. Ne upošteva se tudi, da klerikalna zadruga zveza lahko opusti prispevke, ker je dobila eno samo leto v podkupljenje klerikalnih poslancev za volilno reformo celih 20.000 K podpore od vlade. Da bi katerakoli zveza mogla svojo nalogo brez dohodkov izvrševati, je pa tako nemogoče, kakor je nemogoče od lvovskega žida 50

kosov najdragocenejših predmetov za 10 kron kupiti.

Klerikalna stranka nas je prodala. Pod tem naslovom smo prinesli zadnjič vest, katero smo dobili iz popolnoma verodostojnega vira, da so namreč klerikalci sklenili z vlado pakt v zadevi dr. Povalej — sodna imenovanja. Klerikalci tega tudi čisto nič ne tajijo, nasprotno, v svoji neumnosti posredno celo potrjujejo naše očitjanje. Dejstvo je torej, to danes povdarjamo ponovno, da je klerikalna stranka mirno pripustila imenovanje dveh nemških sodnikov na slovensko Štajersko, samo da je pravosodni minister ustavil kazensko preiskavo zoper dr. Povaleja. Saj pravi „Slov. Gosp.“, da nastopajo „ponekod nekateri slovenski uradniki proti pristatemu Slovenske kmečke zveze tako, da slovenski kmetje kaj takega niso imeli niti od Nemcev prestatati.“ Torej: rajši nemške nego slovenske „liberalne“ uradnike. To je danes politični konfiteor naših klerikalcev. Pribijemo to dejstvo poznim rodovom v spomin, kako je slovenska(?) klerikalna stranka na Štajerskem l. 1908. izgubila ves narodni čut in je mirno pripustila imenovanje nemških uradnikov po slov. Štajerskem. To je tudi v glasen memento vsem onim pristatemu laži-kmečke zveze, ki danes še vsaj nekoliko narodno čutijo. Nočemo, da pridejo v naše vrste, ne vabimo jih: želimo le, da začnejo premišljevat, kam mora pripeljati protinarodna, izdajalska politika vodstva njihove stranke naš slovenski narod!

Ovaduhi se oglašajo. Ni dovolj, da je vodstvo „stranke kmečkih zapeljivcev“ (po krivici imenovane „slovenske kmečke zveze“) mirno privolilo v imenovanje dveh nemških sodnikov za dva popolnoma slovenska sodnijska okraja. Ni dovolj, da je to storilo samo zato, da bi rešilo svojega ljubljence dr. Povaleja. Zadnji „Gospodar“ laže, da slovenski uradniki postopajo ponekod s slovenskimi kmeti tako, da še od strani Nemcev niso imeli kaj takega prestatati. Pravi, da je dobilo vodstvo lažikmečke zveze mnogo pisem v podobnih zadevah od vseh strani. „Vsa pisma smo izročili dr. Korošcu, da navede te slučaje tudi v proračunskem odseku.“ Pribijemo: dr. Korošec ni niti z eno besedo protestiral v proračunskem odseku proti zadnjim imenovanjem nemških sodnikov za slovenski Štajer, hoče pa na podlagi lažljivih podatkov sam denuncirati slovenske uradnike! — Slovensko uradništvo, pogled si svoje „prijatelje“, slovensko ljudstvo, pogled si „zagovornike“ tvojih sinov, ki se bore s težkimi razmerami, pred vlado! Fej!

Celjska „vahtarica“ z očitnim zadovoljstvom podaja svojim bralcem izjavo „Slov. Gosp.“, da mu je ljubši nemški nego „liberalni“ slovenski uradnik. Pribijemo to brez vseh pripomb.

Slovensko učiteljstvo, mi in „Slovenski Gospodar“. Zadnji čas se trudi „Slov. Gosp.“ v potu svojega obraza, kako bi zanesel razdor v naše vrste in se poslužuje pri tem najgnusnejših sredstev. Najprej je objedel člane izvrševalnega odbora narodne stranke drugega za drugim, ščeval drugega proti drugemu, lagal o nezadovoljnosti v stranki z dr. Kukovcem — in druge enake bajke. Ko to vse ni nič zaleгло, je začel slovenske kmete milo vabiti, češ, pustite „liberalce“, pridite k nam, mi Vas sprejmemo — spokorjene grešnike — z odprtimi rokami, še za vero vas ne bomo vprašali, samo da ste naši. Tudi to je malo zaleгло, ker so slovenski kmetje vendar že začeli spoznavati, da so se gospodje samo odeli v kmečki kožuh, da bi tem ložje kmete lovili, pa da jim ne gre za kmečki napredek in kmečko blagostanje, ampak za njega zaslužjenje v svrhu dosege njih umazanih političnih spekulacij. Slovenski kmetje uvidevajo, da je narodna stranka, četudi seni imenovala kmečka, vendar kmečka ali agrarna stranka v popolnem pomenu besede. Torej je tudi ta medicina bila slaba. — Zdaj so si izmislili tretjo. Zadnji „Slov. Gosp.“ prinaša „duhovito“ pisan članek, venec citatov iz govora umrlega nepozabnega nam Strmškega ob priliki ustanovnega obč. zbora narodne stranke. Takrat je Strmšek z njemu lastno odločnostjo in stanovsko ter narodno zavestjo obsodil tisti del učiteljstva, ki se udano klanja nemškutarskemu gospodstvu, ki pozablja na svoj narodni in stanovski ponos ter tvori suho vejo na deblu našega učiteljskega stanu. In zdaj Vam pride duhoviti člankar „Slov. Gosp.“, Vam iztrga par stavkov iz tistega govora Strmškovega, ki smo ga priobčili v „Narod. listu“, ter pravi: „glejte, ljubi učitelji, tako sodijo o Vas liberalci!“ Ali čutite namen vsega tega? — Ks, ks!t

Ščunvapje učiteljstva proti narodni stranki! Mi se ne bojimo! V svesti smo si, da smo v kratki dobi svojega bitja trdno stali na braniku izobrazbe, na braniku našega šolstva in učiteljstva, da smo dvigali v ljudstvu spoštovanje do šole in učiteljstva, — zato smo prepričani, da bo učiteljstvo samo znalo najti si pravo sodbo. Naša pot ostane ista tudi odslej!

Razdirajoče delo klerikalcev na gospodarskem polju. Navajamo danes na drugem mestu slučaj, da hoče župnik Zdolšek v Št. Jurju ob Taboru proti že obstoječi kmečki posojilnici ustanoviti novo duhovniško bojno posojilnico. To je en slučaj. — Drugi se je zgodil v Št. Jurju ob juž. žel. Tamošnja izredno pridno delujoča kmetijska podružnica je ustanovila v svojem področju jubilejno mlekarino, ki je vrlo delovala. To je bil klerikalnim mogočnikom trn v peti in zato so sklenili ustanoviti „svojo“ mlekarsko zadrugo. Tako se vidi povsod in na vsak korak, da klerikalni stranki in njenim pristašem ni za gospodarski napredek, ki je mogoč edino v gospodarski skupnosti, ampak da jim je le za razdiranje, kar se je na gospodarskem polju dobrega ustvarilo. In to peklensko delo se bo na onih samih, ki so je započeli, bridko maščevalo.

Veleznačajni Vlado Pušenjak piše na razne posojilnice na Štajerskem pisma, v katerih laže, da štajerske posojilnice kar trumoma odstopajo od celjske zadružne zveze. Ta od Pušenjaka pisana pisma podpisuje dr. Pegan. Dr. Benkovič, dr. Pegan, Pušenjak in drugi — lepa družba. — Štokrat se jim dokažejo laži, tisočkrat jih oni trosijo naprej.

Samovlada celjskega okrajnega komisarja. Vladni komisar g. dr. Breschar, kateri vodi sedaj posle celjskega okrajnega zastopa, je dal dne 26. februarja 1908 vsem občinam celjskega okraja razposlati odlok, katerega morajo obč. uradi razglasiti in naznaniti dotičnim posestnikom, kateri imajo njive tik okrajnih cest, da jih morajo tekom enega meseca za 4 metre od ceste v travnike opustiti, če ne, bodo kaznovani vsak po 200 K globe. G. dr. Breschar se naslanja v tem ukazu na nek § 7. zakona z dne 9. januarja 1907. št. 20. dež. zak. — Gospodine si misli, da so sedaj kmetaki posestniki bolj neumni in mehki, kakor so bili pred dobrimi 38 leti, ko je bila postava objavljena. Mi kmečki posestniki dobro vemo, da mora biti okrajna cesta 1. razreda 6 metrov široka, in cesta 2. razreda 5 metrov. Kateri posestnik bi pa hotel svojo njivo dalje proti cesti tako, da bi kršil postavno cestno širino, ga ima pravico okrajni zastop kaznovati za 20 K, ne pa kar tako posestnikom zažugati z globami po 200 kron, kakor je sedaj storil oblastni Breschar. — Za sedaj protestiramo kmečki posestniki odločno proti temu odloku, a se bomo še na drugem mestu proti njemu oglasili. — Ta slučaj pa kaže prav jasno, kakšno korist imamo kmetje od vladnega komisarja v okrajnem zastopu. Zato bo treba napeti vse sile, da dobimo okrajni zastop kakor zahteva pravica, zopet v svoje roke.

Vransko. V nedeljo dne 8. t. m. je priredila podružnica sv. Cirila in Metoda na Vranskem že drugo predavanje v tem letu. Učitelj g. R. Vrabl je nadaljeval svoje predavanje o zastarelih nazorih našega ljudstva. Predavanja se je udeležilo nad 100 ljudi.

Za narodni svet so vposlali nadalje: g. Jože Janežič iz Stare vasi nabrano vsoto 21 kron in slavna vojniška posojilnica 15 kron.

V Št. Petru pri Radgoni je neznani uzmovič oropal dve darovalni pušici v tamošnji cerkvi. Pustil je cele 3 vinarje. Ker se darovalne pušice od novembra 1. l. niso praznile, je menda precej ugrabil.

Zblaznel je v Mariboru dne 2. t. m. sprevodnik južne železnice Ivan Kokavnik.

Za brzojavno postajo za Zavrč pri Ptuj se je v proračunskem odseku drž. zbora potegoval poslanec dr. Ploj.

Celje. V konkurz je prišel trgovec Ign. Lorber. — Schillerjev hrast je — kakor poroča vahtarica — nekdo odžagal. Seveda so krivi „slovenski fanatiki“. Le malo bolj počasi s sumničenji, magistratska klika! V Mariboru ste svoj čas tudi dolžili „slovenske fanatike“ podobnega dejanja, pa se je pozneje izkazalo, da so bili storilci — nemški fantalini. In spomnite se Vojnika. Tudi tam ste dolžili „slovenske fanatike“, pa po krivici. In ravnotako nepošteno in sramotno izrekate tudi tokrat svoja podla sumničenja. Magistratska klika, nauči se konečno vsaj nekoliko politične poštenosti!

Bela zastava je visela minole dni raz poslopje okrajnega sodišča v Kozjem v znamenje, da ni bilo nobenega jetnika.

Ptujski okrajni glavar Prah pl. Thalfeld menda hoče počasi preiti popolnoma v stopinje Underraina. Zato se pripravlja v to z raznimi govorancami, v katerih kadi ptujskemu peku Ornigu, kakor je to storil pri slovesnem zaprizenju Orniga kot župana. Menda je tudi z drugimi mestnimi modrijani vred „hajlal“ na slavo cesarju. Gospod glavar, vi veste, kaj imate pričakovati pri takem postopanju. Ne poznate še menda dobro ljudstva v Vašem političnem okraju in si mislite, da je vse kakor v ptujski okolici pod komando raznih Strasschillov. Če pa boste vganjali take neumnosti, se boste kmalu prepričali o nasprotnem. Torej lepo nepristransko!!

Družba sv. Cirila in Metoda je sprejela v mesecu februarju na darilih 7.969 K 98 v. Med temi je 4.584 K čistega dobička veselice „Izza kongresa“ v Ljubljani. Torej ostalih daril prime-roma malo. Narodnjaki! Naša požrtvovalnost za našo edino obrambno družbo se mora še pomnožiti. Koliko je n. pr. danes krajev, kjer se pobira mesečni narodni davek za družbo? Malo, malo! Narodnjaki, na delo! Pustimo razne samske in druge neumne klube, v katere se izvrže po nepotrebnem toliko denarja, in žrtvujemo na eni strani za napredek naše kulture, za šolsko družbo, na drugi strani za naš politični boj: za narodni svet in za narodni sklad! Koliko nepotrebnega denarja se je n. pr. baš minoli pust izvirlo zopet na razne kotiljone, šopke itd. Ko bi se bil ves ta denar žrtvoval naši družbi, mesec februar bi bil izkazal najmanj 30.000 kron dohodkov. Napovedujemo s tem najneizprosnejši boj vsem takim izdatkom, ki se nepotrebni, četudi v „modi“, napovedujemo ga v korist naši družbi!

Za „Delavski dom“ v Celju sta nabrala „svetovni popotnik“ in g. D. Krajnc na šaljivi dražbi pri veselem omizju pri Sv. Jungerti 5 K 88 v.

Poroka. Dne 2. t. m. se je pri Sv. Lovrencu v Slov. Gor. poročil g. Ferdo Bobič, nadučitelj v Stranica (konjiški okraj), z gospico Silvo Binter.

Vendar enkrat — so potrjeni načrti celjskega vodovoda. Pravijo, da drugo bi zdaj že bilo, samo denarja za delo nimajo celjski mestni očetje. Bo pač še treba izsesati kaj iz davkoplačevalcev.

Občina Brezno ob Dravi je — kakor poroča „Slov. Branik“ — sklenila samo nemško uradovanje. In vendar je v občini 91% Slovencev. Ali imata tam dva nemška mogotca res toliko upliv, da strahuje celo slovensko občino?

Iz davčne službe. V Celje pride iz Lipnice kot davčni asistent Anton Gorinschegg. Gledali bomo, da mu ne bodo preveč zrasle njegove nemškutarske peruti.

Nagla smrt. Dne 6. t. m. je šel cinkarniški delavec Franc Klink čez glavni trg v Celju; narkrat se zgrudi, zadet od srčne kapi, in je bil mrtev.

Št. Juri ob Taboru. Naš župnik zdražbari naprej. Njegova dasi že precej priletna politična žilica mu ne da miru. Imamo svojo kmečko posojilnico, ki vrši svoje človekoljubno delo brez strankarstva, edino v gospodarsko korist nas občanov in sosedov. Ravno to pa ni prijalo našemu župniku in zato je osnoval svojo bojno posojilnico nasproti naši kmečki. Le tako naprej, gospod župnik! Spoznavati bodo začeli tudi oni, ki so vam dozdej slepo verjeli. Ali so v načelstvu naše kmečke posojilnice morda ljudje, kateri ne zaslužijo našega spoštovanja? Gospod župnik, še boste se bridko kesali, da ste zasejali med nami razdor — spoznali bodo ljudje baš po tem Vašem dejanju, da vam ni za naše gospodarsko blagostanje, ampak samo za politično nadvlado, za politični komando v fari. V to pa se vam mi ne odvisni kmetje ne damo vpreči, in tudi tisti, ki so se vam doslej dali vpreči, bodo je kmalu siti. Vi pa, dragi kmetje, ki mislite samestojno: bodite odločnejši nasproti takim zdražbarjem, ne zabavljajte samo, kadar župnika ni zraven, ampak resnico in pravico povejte vsakomur odločno v obraz. Proč vendar s tistim strahom pred „gospodom“! Spoštovanje njemu v verskih rečeh, v političnih zadevah pa imate istotoliko besede kakor on!

Cigani. Pred nedavnim pridejo k posestniku Simonu in Mariji Cimerman pri Sv. Marku niže Ptuja 1 ciganka in 2 cigana, češ, da hočejo kupiti seno. Pri tem nagovorijo imenovana, naj si pustita prorokovati. Privolila sta, a morala položiti najprej 4 K na mizo. Ciganka jima da poduhati najprej nek robec, vsled česar kmalu padeta v omotico, ker je bilo v robcu neko mamilo.

Med tem krađejo cigani po dragi volji po hiši, in ko se posestnika zbudita, jih že ni več. Vendar se orožnikom posreči vloviti enega in sicer Jurja Gomana iz Čukovec na Hrvaškem, ki pravi, da je „konjski mešetar“. Tatvino seveda po ciganski navadi taji. Vendar ga obsodi okrajno sodišče v Mariboru na 3 mesece težke ječe.

Častni član bralnega društva v Št. Jurju ob Ščavnici je postal dr. Korošec za zasluge, ki si jih je stekel na Štefanovo na shodu mladeniške zveze z besedami: „Dandanes se ne gre več za narodnost, ampak za vero.“ Čast, komur čast!

Kmetijske podružnice. Štajerska kmetijska družba je dovolila ustanovitev novih kmetijskih podružnic za zadrečko dolino, za Planino in Mestinje. Ustanavljajo se podružnice pri Sv. Tomažu blizu Ormoža in pri Mali-nedelji.

Umrli je v Celju dne 4. t. m. pri kapucinih — „Zveza lavantinskih duhovnikov“. N. v m. p.!

Z vilami je ubil 26 letni Štefan Čelofiga iz Gornje Gorice pri Ptuj Franca Šramla, čegar sin ga je prej napadel s sekuro. Pred mariborskimi porotniki je bil obsojen na tri leta težke ječe. —

V Šmarju pri Jelšah se je po shodu dne 2. febr. t. l. med obema takrat tako složnima stvenskima strankama dogovorilo, da se v njuno časopisje spravi eno in isto resnično poročilo o shodu. Glede „Slov. Gospodarja“ je prevzel nalogu g. Šmarski kaplan Ilc. „Nar. list“ in „Domovina“ sta natisnili dogovorjeno poročilo, nismo ga pa še čitali v „Slov. Gospodarju“. Ker ne bi radi imeli o g. kaplanu Ilcu, ki se nam je jako prikupil in je bil goreč za slogu, prevare, ga vljudno prosimo, tudi z ozira na dobro stvar, naj nam razjasni, kaj je s poročilom in „Slov. Gospodarjem“?

O zvezi s socijalnimi demokrati modruje zadnji „Slov. Gospodar“. V Idriji na Kranjskem so glasovali pri ožji volitvi socijalni demokrati za naprednega kandidata Gangla. In takoj mora biti tudi narodna stranka zraven, ki da se je zadnjič pri državnozbornih volitvah tudi zvezala proti dr. Benkoviču s socijalnimi demokrati. Ej gospodje, počasi! Kaj pa je bilo v Idriji pri predzadnjih volitvah, ko so socijalni demokrati voliti klerikalca dekana Arkota proti narodnemu kandidatu? In kdo je beračil pri zadnjih državnozbornih volitvah v brežiškem okraju za glasove socijalnih demokratov pri ožjih volitvah? Dr. Benkoviču se je pri sodnji dokazalo, da je lažal okrog Kristana v Ljubljani. Kje je torej zveza s socijalnimi demokrati?!

Šoštanjski okrajni zastop. V skupini kmečkih občin so izvoljeni gg. Fran Verbuč, župan iz Sv. Florijana; Ivan Goričnik, župan v Šmartnem ob Paki; Valentin Žager, župan v Topoličici; Josip Košan, župan v okolici Šoštanj; Vinko Ježovnik, drž. poslanec; Ivan Dvornik, živinozdravnik; Ant. Šmon, posestnik v Škalah; Janez Kranjc, pos. v Št. Andražu; Franc Zajc, pos. v Št. Janžu ter Adolf Orel iz Šoštanja.

Slovenski mladeniči, pozor! Kakor smo sporočali, so poslali naborni zavezanci iz Rogoznice pri Ptuj okrajnemu glavarstvu izjavo, da ne bodo sprejemali samonemških nabornih pozivnic. Kako so s tem v črno zadeli, dokazuje jeza nemških listov, ki kar besnijo zaradi tega in psujejo te odločne slovenske fante s „pastirji“, „viničarji“ itd. Slovenski narodni mladeniči, to naj vam bo v vspodbudo, da povsod nastopate tako. Naš jezik morajo spoštovati vse, tudi vojaške oblasti!!

„Nova Doba“ hoče biti vsekakor duhovita. Zato servira svojim čitateljem naš članek o volitvah na Kranjskem ter ga komentira z nenavadno „duhovitostjo“. — Pravi, da smo dobili ta dopis iz Ljubljane in da kritikujemo le njo, ne pa tudi „Slov. Narod“. Gospodje pri „Novi Dobi“, enkrat za vselej: Nismo pisali o Vas, ampak o volitvah kot političnem dogodku. Tudi „Slov. Narod“ smo — če že tako želite! — povedali menda dovolj jasno, da nam nista bili liberalni kandidaturi pogodu, in še bolj jasno, naj vendar preidejo končno na pozitivno delo, in naj ne zabavljajo samo. — Naše trditve glede volitev v Ljubljani pa vzdržujemo popolnoma in pripomnimo samo še: Četudi smo šele „od včeraj“, je vkljub temu to s politiki okoli „Nove Dobe“ naša zadnja beseda. Preveč čela imamo, da bi se utegnili še pripraviti s političnimi otroci.

Hranilni nabiralniki. Zelo dobro so se obnesli hišni hranilni nabiralniki, ktere je v Celju najprej uvedla zadruga „Lastni dom“. V Celju in okolici je doslej nad 50 takih nabiralnikov, ki

imajo namen zbirati majhne denarne prihranke, ponajveč za deco. Ključne nabiralnikov ima druga, ki od časa do časa nabrane svote sprejme kot vloge na hranilne knjižice. Priporočamo ta način nabiranja majhnih prihrankov tudi zadru- gam po deželi. Nabiralnike oskrbi zadružna zveza v Celju.

Ptujski nemškutarji in slovenski sodnik. — Zgodil se je nečuvčen škandal: Slovenski sodnik je na podlagi podanih izpovedb prič oprostil slo- venskega obtoženca, dasi so ga v „Štajercu“ in v drugih nemškutarskih cunjah že naprej obso- diti. In zdaj vsled oprostitve razsodbe velikanski krik in halo v nemškutarskih cunjah! Pravijo, da je ta slovenski sodnik pristranski, krivičen itd. Seveda hočejo s tem doseči, da bi se ga morda kratkoma odstavilo ali prestavilo ali karkoli, samo v Ptuj ne sme ostati, ker noče soditi tako, kakor bi radi Straschill in njegovi psički. Pa go- spodje, to danes pač ne gre tako gladko. Sodnik dr. S., ki je v tako kratkem času si stekel vaše sovraštvo, je preveč vesten in natančen sodni uradnik in ga vaše lajanje ne bo spravilo iz rav- notežja, pa tudi ne z mesta. Psički, mir!

Mariborska porota. Dne 12. jan. t. l. sta šla posestniška sina Franc Žagar in Rudolf Windisch iz Soršakove gostilne v Zg. Poljskavi domu v Spodnjo Poljskavo. Med potjo sta prepevala in klicala tudi na korajžo. Več spodnjepoljskavskih fantov, med njimi Sicherl, Kiker, Blažič, Frangeš, Ceder itd., je šlo za njima z namenom, ju prepo- diti. Blažič in Soršak sta šla tik za onima in sta ju zmerjala. Žagar se obrne in na prsi kažoč reče: „le udari sem“ ter pristopi k Blažiču. V tem trenutku da Soršak Blažiču z železom oko- vano orodje in mu pravi: „tu imaš, le udari!“. In res je Blažič zamahnil po glavi Žagarjevi, da se je ta takoj zgrudil. Čez nekaj časa se je vzdig- nil, šel v bližnjo Kovačevo hišo, kjer so mu rano izprali in zavezali; s težavo je prišel domu, kjer je padel v nezavest in v nji dva dni pozneje umrl. Obtožena sta: Blažič radi uboja in Soršak radi sokrivde. Blažič je bil pred mariborsko po- roto dne 9. t. m. obsojen na 18 mesecev ječe, Soršak pa oproščen.

Iz Braslovč. Kako se klerikalci pri vsaki priliki tolčejo na prsa, češ, ni bolj navdušenih narodnjakov, kakor smo mi! Seveda so to zgolj prazne besede, brez dejanj. Značilni slučaj je sle- deči: Zaupni shod, ki ga je priredila laži-kmečka zveza v nedeljo 8. t. m. pri nas, se je vršil v nemčurski gostilni K. Stancerja. Pa še pravijo, da se narodnjaki! Fej!

Obrtni list je hotel dobiti mesarski pomoč- nik Anton Jančič na Teharjih pri Celju. Da bi se prošnja na glavarstvu zanj ugodno rešila, je ponujal nekemu uradniku denarja, če mu pomaga. Ta ga je pa naznanil drž. pravdniku in je Jančič zaradi hudega zapeljevanja k zlorabi uradne oblasti obsojen na en mesec ječe.

V Dolu pri Hrastniku bodo zidali novo cer- kev in sicer na prostoru sedajne cerkve in ka- planije. Te dni so podrli kaplanijo. 1 dm pod talnimi deskami v veži, 2 metra visoko nad cesto, so našli človeško okostje. Preiskava bo dognala, kaj pomeni to okostje, ki je bilo edino v tej vi- šini in tako blizu pod deskami.

Sv. Rupert v Slovenskih goricah. Po naši fari vlada silno razburjenje in ogorčenje, ker morajo plačati župljani davkoplačevalci v 14 dneh za stavbo župnijske viničarije visoko priračunane svote. Ubogi možje, kako so vkanjeni! Kakor bi kje razsajal požar, tako so bežali na volišče volit župnikove pristaše. Sedaj pa lomi te siro- make žalost in kes, da so se dali tako vkaniti. Zdaj je sicer prepozno za ta slučaj, plačati bo se moralo, ako nočejo ljudje, da bi jim prišli prodajat na dom, a mislimo, da si bodo davko- plačevalci zapomnili, kako važne so vse volitve. Iz tega slučaja razvidijo ljudje, kakšen pomen in delokrog ima cerkveni konkurenčni odbor; gospod „farmašter“ si poiščejo take može, od katerih že vidijo naprej, da jim ne bodo naspro- tovali, ampak podpisali vse, četudi na lastno in drugih kmetov trpinov-škodo. Za take može pa se župnika spleča agitirati, farmani pa se v strahu udajo . . . Po sedajnem razburjenju soditi bo postalo drugače — Stavba bi lahko potegnila dosti manj denarja iz siromašnih žepov, ako bi računali gotovi gospodje gospodarsveno na korist tistih, katerim se kažejo v „Slov. Gosp.“ „prijat- elje kmeta“.

Novice iz drugih slo- vanskih krajev.

„Slov. Branik“, ki je ustanovljen v svrhu vzbujenja narodne zavesti ob mejah in v njih ohrambo, poroča, da so ga vrnili skoro vsi du- hovniki, ki se jim je poslal na ogled. Priobčujemo to brez vseh pripomb!

Veliki srbski pesnik Simo Matavulj, predsed- nik društva srbskih književnikov, rojen Dalma- tincec, je umrl dne 4. t. m. od srčne kapi zadet.

Deželnozborske volitve na Goriškem. V la- škem delu dežele so v skupinah kmečkih občin zmagali kandidatje laške klerikalne stranke baron Locatelli, Jos. Gasser in dr. Maizlik.

Jadranska banka v Trstu je imela lani či- stega dobička 160.186 kron. Delničarji dobijo 5% dividend.

Šentjanška železnica na Dolenjskem naglo napreduje. Proga se otvori baje meseca julija.

Položaj na Kranjskem. Strankarsko razmerje v novem deželnem zboru ostane kakor je bilo prej: 16 klerikalcev, 11 Nemcev in 9 slovenskih naprednjakov. „Slov. Narod“ je prinesel v soboto članek, v katerem izvaja sledeče: Klerikalci groze, da se ne bodo prav nič brigali za mesta in trge. Večino imajo danes, to je res. Zato bo deželni glavar iz njihove srede, in najbrž bo to dvorni svetnik Šuklje. Napredna stranka pa zahteva namestnika deželnega gla- varja iz svoje srede. Napredna slovenska delegacija ne bo stavila nikakih neopravičenih zahtev, če bi pa hoteli klerikalci jo majorizirati, če bi res hoteli prezirati mesta in trge, potem je neizprosna boj neizogiben. Zato pozivlja kleri- kalno- vladno večino k pravičnosti in poštenosti.

Volitve na Goriškem. Sporočili smo na kratko izid volitev. Po novem deželnozborskem volilnem redu volijo goriški Slovenci v splošni kuriji tri Slovence. Volitev se je vršila 2. t. m. in je izid tak, da je prišlo do ožje volitve med klerikalnimi in napredno-agrarnimi kandidati. Kako so se zvr- šile ožje volitve dne 9. t. m. poročamo na drugem mestu. — V kmečkih občinah volijo Slovenci 7 poslancev in sicer na Krasu 2, v Goriški okolici 3, in v Gorah 2. Na Krasu sta zma- gala napredna kandidata dr. Gregorin in Josip Strekelj proti klerikalcema Abram in Vranu; v goriški okolici sta zmagala klerikalca Zega in Klančič z neznatno večino okoli 30 glasov nad naprednima kandidatom; te glasove so pribera- čili klerikalci v neki italijanski vasi, ki je slu- čajno v slovenskem volilnem okraju; tako se po- vsod kaže brezdomovinstvo klerikalizma; na Kranj- skem se vežejo z Nemci, na Goriškem z Lahi. Vendar pa vključ temu pride v goriški okolici tretji klerikalni kandidat profesor Berbuč v ožjo volitev z naprednjakom Obljubkom, županom v Kozjem. V Gorah je zmagal v prvi volitvi kleri- kalni kolovodja dr. Gregorčič, drugi klerikalni kandidat Kosmač pa pride v ožjo volitev z na- prednjakom Juretičem. Ožje volitve v kmečkih občinah so bile včeraj 11. t. m. in poročamo o izidu na drugem mestu. — V trgih in mestih vo- lijo Slovani 1 poslanca. Tudi ta mandat so hoteli dobiti klerikalci. Vendar je pa zmagal napredni kandidat Andrej Gabršček z 451 glasovi proti klerikalcu Jonkotu, ki je dobil 287 glasov; na- prednjak je torej imel 164 glasov večine. — V skupini veleposestva volijo Slovenci 3 poslance. Izvoljeni so kandidatje združenih naprednjakov in agrarcev: Ignac Kovač, dr. Franko in Fr. Obljubek z 124, odnosno 73 in 70 glasovi proti klerikalcem Zucchiati in Mozetiču. — Iz- voljenih je torej bilo v prvih volitvah 6 proti- klerikalnih in 3 klerikalni kandidatje; za 5 man- datov so ožje volitve; 3 gotovo dobe naprednjaki.

Volitve na Goriškem. V laškem delu dežele so izvršene volitve sledeče: v splošni kuriji in v kmečkih občinah je izvoljenih 7 klerikalcev, v mestih in veleposestvu 8 laških liberalcev.

Iz notarske službe. Pravosodni minister je premestil notarja Ivan Bakovnika iz Senožeč v Metliko.

Učiteljišče v Kopru. Kakor smo že sporočali, so stavkali slovenski in hrvatski učiteljišniki v Kopru; zahtevali so pouk v materinskem jeziku. Pozneje so se jim pridružili še laški tovariši, ki so zahtevali isto za sebe. Ker se jim je obljubilo, da se bodo njihove tozadevne zahteve spolnile z novim šolskim letom in da zaradi stavke ne bodo trpeli nikakih posledic, so zopet začeli obiskovati pouk. Naučni minister je obljubil, da se bode na- rodnostna delitev učiteljstva pospešila.

Ljubljanska kreditna banka osnuje v Trstu svojo podružnico.

Ljubljanska kreditna banka je kupila bivšo Fröhlichovo pivovarno na Vrhniki. Zopet eno pod- jetje v slovenskih rokah.

Kranjska kmetijska družba je dobila za po- končevanje raznih trtnih škodljivcev za l. 1908. državne podpore K 2000.

Ožje volitve na Goriškem. Dne 9. t. m. so se vršile ožje volitve v splošni kuriji. Upali smo na zmago protiklerikalnega življa, a tako sijajne zmage nismo pričakovali. Protiklerikalni kandi- datje združenih slovenskih naprednih strank dr. Franko, Alojz Strekelj in Anton Kri- znič so prodrli z 12.839, odnosno 12.879 in 12.874 glasovi proti klerikalcem dr. Brecljnu (12.156), Fonu (12.202) in Pavletiču (12.082). — Udeležba je bila naravnost ogromna. Volilo je skoraj 8000 volilcev več kakor pri prvih volitvah. Včeraj so se vršile ožje volitve za 2 kmečka mandata. Kako so izpadle, poročamo na drugem mestu. Dozdaj imajo klerikalci od 14 slovenskih mandatov komaj 3, protiklerikalni stranki (na- rodno napredna in agrarna) pa 9. To je na vsak način velikanski uspeh, ki kaže, koliko zaleže vstrajno organizatorično delo.

Veleposestniška kurija na Kranjskem je iz- volila dne 6. t. m. v deželni zbor 10 nemških ba- ronov in grofov.

Nemci na Koroškem si osnujejo narodni svet. Tako so Nemci organizirali svoje narodno, proti- slovensko delo že v vseh slovenskih deželah. Mi pa nimamo nasproti njim postaviti nič krepkega in zdravega. — „Slov. Branik“ poroča, da je nemški šulferajn vzgojil tekom 25 let obstanka v 46 šolah 69.000 otrok v nemškem duhu.

Iz Kraljevca v Medjimurju. Tukaj je pogo- relo katoliško konsumno društvo. Štirje poroki (trije kmetje in župnik, kateri pa nič nima) mo- rajo plačati vsoto 14.000 kron. Razun tega zgube kmetje na vloženih deležih 2000 kron.

Slovenska umetniška razstava v Varšavi. — Dne 28. febr. se je otvorila v Varšavi na Polj- skem slovenska umetniška razstava, ki jo je pri- redil klub slovenskih umetnikov „Sava“. Namen razstave je, seznaniti bratski poljski narod s slo- vensko upodabljajočo umetnostjo. Razstavljenih je 65 slik sledečih slikarjev: Ivan Grohar (9), R. Jakopič (24), M. Jama (13), M. Stern (14), P. Žmitek (3) in R. Kleinova (2). — Poljski listi se izražajo jako pohvalno o slovenski umetnosti.

Otroka je zastupila 22letna blagajničarka Marija Križanec, doma iz Rogatca. V Jožefovem na Češkem je lani 30. okt. povila dekleta ter je krstila za Gizelo. Kmalu je dobila v Ljubljani službo blagajničarke v neki kavarni; ker ji je bil otrok na poti, ga je zastupila s karbolovo kislino, se odpeljala z mrtvim truplom v Trst, si najela na morju čoln, odjadrala na morje in vrgla otrokovo truplo v vodo. Čez nekaj dni je šla v Palj, kjer so jo prijeli.

Trubarjeva slavnost na Dunaju. Društvo svo- bodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju je priredilo 6. t. m. Trubarjev večer. — Večer se je razvil v sijajno manifestacijo svo- bodne misli. G. cand. jur. Emil Jenko je v iz- branih besedah slikal dobo delovanja Primoža Trubarja ter podal jasno sliko tedanjega kultur- nega stanja Slovencev in pomen Trubarjevega nastopa za naš nadaljni kulturni razvoj. Za po- sebnost večera sta poskrbela bibliotekarja c. in kr. dvorne knjižnice gg. dr. Ivan Prijatelj in dr. Kidrič, katera sta se potrudila za ta večer iz omenjene knjižnice pridobiti deset Trubarjevih knjig, katerih pomen, vsebino in zgodovino sta raztolmačila. Med temi knjigami je tudi edini svetu znani eksemplar in prva slovenska l. 1550. tiskana knjiga „Abecedarium“. G. dr. Prijatelj je nato podrobno naslikal vse življenje in delovanje Primoža Trubarja. Povdarjal je posebno jezikovne potežkoče, s katerimi se je imel boriti Trubar pri svojem literarnem delovanju in na podlagi večih odstavkov iz Trubarjevih del sprožil misel, da je Trubar skoro gotovo hotel ustanoviti slovensko narodno cerkev. — G. pisatelj Ivan Cankar je v temperamentnih besedah govoril o Trubarju in naših razmerah v domovini. Nato je ob veliki navdušenosti vseh navzočih z mladeniškim ognjem prednašal Otona Zupanciča „pesem mladine“ in eno pesem iz cikla „v spomin Aleksandru Murnu“.

Živinozdravniki — doktorji. Kakor je naznanil rektor živinozdravniške visoke šole na Dunaju, dobe živinozdravniki z oktobrom prihodnjega šol- skega leta naslov „doktor“.

Zadnja poročila.

V zadevi mlekarke zadruge v Št. Jurju ob juž. žel., o kateri pišemo med štajerskimi novicami, izvemo sledeče: Klerikalci se silno jeze, da mlekarne kmet. podružnice izborni dela; zato so poslali na okrožno sodišče v Celju prošnjo, naj se ta „liberalna“ mlekarne ne registrira. Smešni in otročji postajajo ti politični pajaci!

Zopet kmečki nemiri na Rumunskem. V nekaterih rumunskih pokrajinah so se začeli kmetje zopet puntati ter si razdeljujejo zemljišča veleposestnikov.

Končni izid volitev na Hrvaškem. Izvršile so se tudi ožje volitve in sicer v korist koalicije. Koalicija ima 56 mandatov, kmečka stranka 3, socialisti 1, Frankovci 24, srbski radikalci 2 in divjaki 2. Ker imajo nekateri poslanci po 2, nekateri celo po 3 mandate, se vrše v 6. okrajih nove volitve.

Društvene vesti.

„Revizor“ v Mariboru. Kakor se je že kratko poročalo, priredi akad. tehnično društvo „Triglav“ dne 15. t. m. v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Mariboru veseloigro „Revizor“, najznamenitejše delo slavnega ruskega pisatelja N.

V. Gogola. Ta igra je vzbudila pri premijeri občno pozornost in se igra še dandanes z velikim uspehom na vseh večjih odrih. V „Revizorju“ biča Gogol z brezobzirnostjo borniranost in podkupljivost ruskega provincijalnega uradništva in razumljivo je, da je pri prvi uprizoritvi igra vzbudila med rusko birokracijo silno nevoljo. Le osebnemu prizadevanju carja Nikolaja je pripisovati, da se ni zabranila na Ruskem nadaljna uprizoritev igre. Ker je ta znamenita igra pri nas še malo znana, je pač pričakovati, da se naše občinstvo mnogobrojne udeležbe.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevnški okraj zboruje dne 19. marca t. l. ob pol 11. uri popoldne na Vidmu. Na dnevnem redu je med drugimi važnimi točkami tudi predavanje gosp. strok. učit. Humeka s skioptičskimi slikami. Odbor se nadeja mnogobrojne udeležbe.

Slov. akad. tehnično društvo „Tabor“ v Gradcu priredi VI. občni zbor v soboto dne 14. t. m. ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih z običajnim vspeškom.

IV. redni občni zbor slov. akad. društva „Slovenija“ na Dunaju se vrši dne 13. sušca 1908 ob pol 8. uri zvečer v restavraciji „Zum grünen Tor“, VII. Lerchenfelderstr. 14.

„Sava“ društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju naznanja, da se vrši I. redni občni zbor za XI. tečaj dne 14. sušca t. l. v prostorih restavracije „zum Magistrat“ (I. Lichtenfelsstrasse 2.) s sledečim dnevnim redom: 1. či-

tanje zapisnika, 2. poročilo odborovo, 3. glavna poročila odbornikov, 4. poročila revizorjev, 5. poročilo legitimacijskega odseka, 6. poročilo društvenega sodišča, 7. volitve odbornikov in članov legitimacijskega odseka, 8. slučajnosti. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Svobodomiselni slovenski gostje dobrodošli!

Izjava.

Matija Hren, posestnik v Potoku, obžalujem, da sem gosp. Jožefa Goričarja, posestnika in lesnega trgovca v Potoku nepremišljeno žalil in preklicem neutemeljene obdolžitve.

CELJE, dne 5. sušca 1908.

Matija Hren.

Častna izjava

Podpisani Aleš Borovnik vulgo Šukler, posestnik v Kozjaku, obžalujem, da sem g. Leopolda Prevolnika, krčmarja in mesarja v Mislinji, dne 10. januarja 1908 z izrazi „imam že arčni za Nacelna, kjer je iz kozjaka enega gnilega vola peljal, kjer ni imel treh nog, ino več cerknjene živine proda kakor zaklane“: dalje „lucifer“ in „gnilo in cerknjeno žival kole in prodaja“ v njegovi časti razžalil, izjavim s tem, da so ta očitanja popolnoma neresnična in neutemeljena in prosim s tem g. Prevolnika odpuščenja.

SLOV. GRADEC, dne 7. marca 1908.

Aleš Borovnik m. p.

M. Gradišnik in dr. Gotscher, priči.

Izgubil

se je 30 letni mutec, velike postave, s slabo obleko, z brkami pod nosom; kjer se najde, naj se poroča občini na Bizeljsko.

Občinski urad Bizeljsko 10. sušca 1908.

Mlini in žage v najem.

Mlin na tri kamne in žaga, novo zgrajena lansko jesen, s konstantno vodno močjo v trgu Kozje, s stalnim sipom, se takoj da v najem, ali tudi prodaja. Pojasnila daje lastnik

Karl Suppanz v Kozjem.

16 velikih vinskih sodov v obsegu približno 800 litrov je na prodaj.

Pojasnila daje uredn. „Nar. Lista“.

S pohištvo opremljena

soba

s posebnim vhodom v pritličju se odda solidnemu samcu. — Pojasnila pri uredništvu.

Narodna dolžnost vsakega Slovenca je zahajati k sledečim trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in denarnim zavodom!

Brežice:

Trgovina z mešanim blagom: Boecio Josip, Uršič in Lipej.

Bizeljsko:

Trgovina z mešanim blagom in vinom: Frece Martin.

Celje:

Trgovine z manufakturnim blagom: R. Stermecki, Karol Vanič.

Trgovina s papirjem: Zvezna trgovina.

Trgovine s specerijskim blagom: Kolenc Anton, Pečnik Franc.

Trgovina z mešanim blagom: Franjo Karlovšek.

Trgovina s steklom: Strupi Franc.

Trgovina z urami in zlatino: Salmič Rafael.

Trgovina z žganjem: Diehl Robert.

Brivnice: Anderwald Rud., Kapus Ivan.

Čevljarski mojster: Kolšek Martin.

Fotograf: Pick Viljem.

Gostilne: „Skalna klet“, „Stadt Graz“, „Narodni dom“, Josip Savčnikar, Lava pri Celju.

Ključavničar: Rebek Ivan.

Knjigoveznica: Zvezna knjigoveznica.

Krojaški mojstri: Zabukošek, Josip, Hočevar Josip.

Mesarja: Stelcer Josip.

Modistinja: Pick Matilda.

Pekarija: Vošnjak Franc.

Slikar: Bevc Viktor.

Stavbeni podjetnik: Kukovec Vinko.

Tiskarna: Zvezna tiskarna.

Denarni zavodi: Južnoštajerska hranilnica in celjska Posojilnica v Narodnem domu, Zadruga Zveza v Celju, Lastni dom v Gaberju pri Celju.

I. češka zavarovalna družba:

Alojzij Terček, zastopnik.

Zavarovalna banka: „Slavija“, Ivan Likar, zastopnik.

Gor. Radgona:

Denarni zavodi: Posojilnica v Gornji Radgoni.

Ivanjkovci:

Trgovina z mešanim blagom: Petovar Lovro.

Prijave sprejme „Slovensko trg. društvo v Celju“.

Kozje:

Umetni mlin in žaga: Maček Anton.

Mislinje:

Trgovina z mešanim blagom: Šalekar Martin.

Gostilna in lesna trgovina: Iršič Konrad.

Mozirje:

Izdelovatelj soda vode: Miklavc Anton.

Trgovina z mešanim blagom: Pevec Rudolf.

Hotel Ilirija in urarstvo: Zdravko Vasle.

Ruše:

Sedlar in tapetnik: Svobodin Povoden.

Slovenjgradec:

Trgovina z mešanim blagom: Druškovič in Valenčak.

Sv. Frančišek (Ksaveri):

Trgovina z mešanim blagom: Sem Jakob.

Šmarje pri Jelšah:

Trgovina z mešanim blagom: Štupica Anton, Löschnigg Janez.

Denarni zavod:

Hranilnica in posojilnica v Šmarji.

Gostilna: Habjan Ivan.

Sv. Jurij ob juž. žel.

Koncesijonirani izdelovatelj mlinov: Josip Čretnik.

Trbovlje:

Izdelovatelj harmonik in mizar: Mervar Anton.

Krojač: Pinterič Niko.

Vransko:

Trgovina z mešanim blagom: Oset Franc.

Zdole:

Trgovina z mešanim blagom: Ivan Černoga.

Zibika, pošta Šmarje:

Trgovina z mešanim blagom in gostilna: Založnik Ivan.

Ženitna ponudba.

Mlad vdovec brez otrok, oskrbnik, posestnik blizu Ptuja, s premoženjem 22.000 kron, se želi poročiti z gospico ali mlado vdovo, ki ima premoženja najmanj 5000 kron; ponudbe ter nova slika naj se pošljejo pod „Vdovec“ na uredništvo „Narodnega Lista“ v Celju. Molčečnost strogo zajamčena. 69 1

Prodajam 25 meter-
skih sežnjev

bukovih drv.

Ponudbe na:

Dr. A. Božič, zagovornik v Celju.

V najem se da

v Pamečah, pošta Slov. Gradec, hiša z gostilno in prostorom za eventuelno trgovino. Tudi polje, travnik in vrt se odda. Najemnina po dogovoru. — Ponudbe naj se pošljejo na naslov: **Juri Marsel** p. d. **Pirpank** v Pamečah, pošta Slov. Gradec. 71 2-1

Trgovci! Pozor!

V prijazni vasi v Savinski dolini, kjer ni v celi občini trgovca, se oddata v najem 2 sobi, prav pripravi za trgovino. Natančneje se poizve v uredništvu „Narodnega Lista“. 70 2-1

Deklica

16 let stara, pridna in poštena, ki je bila že nekaj časa v trgovini, se želi popolnoma izučiti v tej stroki. Cenjene ponudbe se naj blagovolijo uposlati na: **Poste restante št. 16 pošta ŽALEC**. 51 8-3

Vinogradi na prodaj.

Blizu Maribora so takoj na prodaj 3 mala vinogradska posestva, vsako obsegajoče približno 3 orale vinograda s sadonosnikom in koščkom njive. Pri vsakem izmed teh posestev je hiša. Zadnja cena za vsako posestvo okoli **5.000 kron**. Natančnejša obvestila daje **uredništvo „Narodnega Lista“** v Celju. 65 2-2

Ferdo Motnikar

urar

ima sedaj v Zagorju ob Savi svojo obrt. V Dolu je samo ob nedeljah. :: Popravila izvršuje najceneje in tudi zanje jamči.

77 2-1

Služkinjo

sprejme takoj rodbina, ki biva sedaj v večjem mestu ter se preseli spomladi na imenitno graščino. Pogoji: znanje lepe slovenščine, izkušnje v gospodinjstvu, priporočila od dobrih rodbin, zdravje, srednja starost. — Plača po dogovoru. — Ponudbe se naj pošljejo na naslov: **F. Kmetič**, Gradec, Brockmann-gasse 118/III. 59 3-2

Franjo Gnilšak

pri Sv. Barbari v Halozah

ima več tisoč

ključeccev riparie portalis

64 2-2 II. razreda na prodaj. Cena 8 K tisoč komadov.

Mlinska oprava

prav dobro ohranjena, še v obratu stoječega mlina se proda zelo pod ceno, vsled opustitve mlinске obrti.

Vprašanja na železnarno **A. Pogačnik**, Ruše pri Mariboru. 60 3-2

Pazite

letos pri kupovanju oblek in drugega manufakturnega blaga na trgovsko hišo

R. Stermecki, Celje, v kateri se mora zaradi prezidavanja trgovine velikanska zaloga novodošlega spomladanskega in letnega blaga popolnoma odprodati. — Cene čudovito nizke. Vzorci proti vrnitvi na vse strani franco in zastoj.

Josip Repič

mizarski mojster na POLZELI

priporoča cenj. občinstvu svoje izvrstne mizarske izdelke vsake vrste ter se priporoča za naročila. Išče tudi

mizarskih pomočnikov. 36 23-8

818-11

Ljutomerčana

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja raznih letnikov ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletarsko društvo v Ormoži.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart 7 52-11

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

na občinske urade krajne šolske svete, učiteljsvo, župnijske urade, okrajne zastope, učiteljske sastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Časna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatere vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami od najpreprostejše do najfinije.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznано dobro blago. Solidna in točna postrežba.

46 5-4

Tehnice in uteže

vsake vrste, sprejme v popravilo

Iv. Rebek, ključavničar, Celje

Preskrbi tudi preizkušnje pri meroizkusnem uradu.

Brzjavka:

Gorice, 12. marca: Pri ožjih volitvah v goriski okolici zmagal klerikalec Berbuč nad naprednjakom Obljubkom s 3 glasovi večine; Berbuč 1136, Obljubek 1133. Zakrivilo 13 naprednih volilcev iz Vrtojbe, ki so ostali doma. V tolimskem zmagal klerikalec Kosmač z 784 proti Jureticu z 618 gl. ovi.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, Gledališka ulica št. 9

izdeluje vse različne vrste
obutal v modernih fazonah
in po solidnih cenah.

52-10

Naznanilo.

Hiša v Gaberju pri Celju, v bližini velike tovarne
se takoj proda. V hiši je mala dobro vpeljana
trgovina. — Več pove 67 3-2

Franc Grilec, Gaberje št. 96.

Išče delavce

za tesianje železniških pragov
(švelerjev); kdo, pove upravništvo
tega lista.

63 2-2

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino,
— naj se obrne na največjo in najcenejšo trgovino —

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih
žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih
prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika
izber očal, naočnikov, zdravniških in drugih termo-
metrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt,
žganje itd. Prosim, oglejte si mojo trgovino in zalogo.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

**Naročite cenike, katere razpošiljam
zastonj in poštne prosto.**

Točna postrežba! Nizke cene!

Darujte za „NARODNI SKLAD“!

ZADRUGA „LASTNI DOM“ V CELJU

se je preselila s svojo pisarno v lastne prostore

Celje .. Rotovška ulica št. 12, I. nadstropje .. Celje

Uradije vsako **sredo** in **soboto** predpoldne.
Pojasnila se dobijo vsak dan pri tajniku v pisarni ali pa
pri udih načelstva.

Zadruga je **kreditni zavod** in sprejema **hra-
nilne vloge**, katere **obrestuje stalno** po

5%

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plačuje zadruga sama, ne da bi ga
vlagatelj odtegovala.

Zadruga dovoljuje v prvi vrsti **stavbeni kredit**
ter predujme na knjižne terjatve,
račune itd. do gotove visokosti in po dogovoru.

73 16-1

Traverze

železo za vezi, najboljše
vrste cement, cevi iz ka-
menščine, strešna lepenka in sploh vse stavbinske potrebščine.

Mrežnate ograje

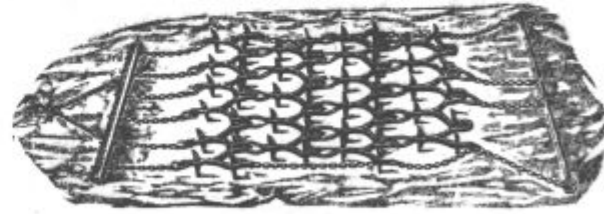
za vrtove in v razne svrhe, trnjeva žica.

Sesalke,

vodovodne cevi in vse pri-
prave za vodovodne naprave.

Plugji,

brane, drevesne žage, škarje
za trte, razno poljedeljsko
orodje in najboljši stroji.

trgovina z železnino „**MERKUR**“ P. Majdič, Celje.

Šivalne stroje

in proti ognju in vlamu varne blagajne.

Še je čas za spomladno gnojenje z umetnim gnojem. Kdor rabi

Tomaževo žlindro,

naj gnoji tudi s

Kajnitom ali Kalijevo soljo.

Umetna gnojila vseh vrst, zajamčene kakovosti prodaja
po najnižjih cenah in daje pojasnila ter pošilja po-
učne spise zastonj